

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έβδομο τμήμα)

της 7ης Απριλίου 2022 *

«Αίτηση αναιρέσεως – Κρατικές ενισχύσεις – Αγορά ηλεκτρικής ενέργειας παραγόμενης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας – Εθνική νομοθεσία η οποία φέρεται να έχει ως αποτέλεσμα τη χορήγηση παράνομου πλεονεκτήματος στους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας – Καταγγελία ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής – Απορριπτική απόφαση χωρίς κίνηση της επίσημης διαδικασίας εξετάσεως – Προσφυγή ακυρώσεως – Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1589 – Άρθρο 1, στοιχείο η' – Έννοια του όρου “ενδιαφερόμενο μέρος” – Απαράδεκτο»

Στην υπόθεση C-429/20 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 11 Σεπτεμβρίου 2020,

Solar Ηλείας Μπόμπαινα ΑΕ, με έδρα στην Αθήνα (Ελλάδα), εκπροσωπούμενη από τον Α. Μεταξά, δικηγόρο, και τον Α. Bartosch, Rechtsanwalt,

αναιρεσείουσα,

όπου ο έτερος διάδικος είναι η:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον Β. Stromsky και την Κ. Herrmann,

καθής πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έβδομο τμήμα),

συγκείμενο από τους Τ. von Danwitz (εισηγητή), προεδρεύοντα, Ρ. G. Xuereb και Α. Kumin, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Η. Saugmandsgaard Øe

γραμματέας: Α. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

Απόφαση

- 1 Με την αίτηση αναίρεσης, η Solar Ηλείας Μπόμπαινα ΑΕ ζητεί την αναίρεση της διατάξεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 3ης Ιουλίου 2020, Solar Ηλείας Μπόμπαινα κατά Επιτροπής (T-143/19, μη δημοσιευθείσα, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη διάταξη, EU:T:2020:301), με την οποία το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε ως απαράδεκτη την προσφυγή της με αίτημα, κατ' ουσίαν, τη μερική ακύρωση της απόφασης C(2018) 6777 final της Επιτροπής, της 10ης Οκτωβρίου 2018, σχετικά με την κρατική ενίσχυση SA.38967 (2014/NN-2) – Ελλάδα – Εθνικό καθεστώς ενισχύσεων λειτουργίας υπέρ εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και υψηλής απόδοσης εγκαταστάσεων συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας (στο εξής: επίδικη απόφαση).

Το νομικό πλαίσιο

- 2 Το άρθρο 1, στοιχείο η', του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2015, περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του άρθρου 108 [ΣΛΕΕ] (ΕΕ 2015, L 248, σ. 9), ορίζει τα εξής:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, νοούνται ως:

[...]

η) “ενδιαφερόμενο μέρος”: κάθε κράτος μέλος και κάθε πρόσωπο, επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων των οποίων τα συμφέροντα μπορεί να θιγούν από τη χορήγηση μιας ενίσχυσης, και ιδίως ο δικαιούχος της ενίσχυσης, οι ανταγωνιστικές επιχειρήσεις και οι επαγγελματικές ενώσεις.»

- 3 Κατά το άρθρο 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 2015/1589:

«Κάθε ενδιαφερόμενο μέρος μπορεί να υποβάλει καταγγελία για να ενημερώσει την [Ευρωπαϊκή] Επιτροπή για εικαζόμενη παράνομη ενίσχυση ή εικαζόμενη καταχρηστική εφαρμογή ενίσχυσης. Για τον σκοπό αυτό, το ενδιαφερόμενο μέρος συμπληρώνει δεόντως ένα έντυπο που έχει περιληφθεί σε εκτελεστική διάταξη αναφερομένη στο άρθρο 33 και παρέχει τις υποχρεωτικές πληροφορίες που ζητούνται σε αυτό.

[...]»

Το ιστορικό της διαφοράς και η επίδικη απόφαση

- 4 Η Solar Ηλείας Μπόμπαινα, εταιρία ελληνικού δικαίου, είναι παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και δραστηριοποιείται στην οικεία ελληνική αγορά.
- 5 Στις 31 Δεκεμβρίου 2014 η Ελληνική Δημοκρατία κοινοποίησε στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, καθεστώς λειτουργικών ενισχύσεων για τη στήριξη των παραγωγών ενέργειας που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (στο εξής: παραγωγοί ΑΠΕ) και των παραγωγών ενέργειας μέσω συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής απόδοσης (στο εξής: παραγωγοί ΣΗΘΥΑ), το οποίο θεσπίστηκε με τον νόμο 4254/2014, Μέτρα

στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας στο πλαίσιο εφαρμογής του ν. 4046/2012 και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ Α' 85/7.4.2014) (στο εξής: νέα συμφωνία ΑΠΕ), και άρχισε να ισχύει τον Απρίλιο του 2014.

- 6 Η ελληνική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, όπως ήταν οργανωμένη πριν και κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος της νέας συμφωνίας ΑΠΕ, περιελάμβανε τις ακόλουθες κατηγορίες φορέων:
 - τους παραγωγούς και τους εισαγωγείς, οι οποίοι εγχέουν την ηλεκτρική ενέργεια στο δίκτυο·
 - τους φορείς της αγοράς και του δικτύου, οι οποίοι αποτελούν το μη ανταγωνιστικό σκέλος της αγοράς, αγοράζουν την παραγόμενη από τους παραγωγούς ηλεκτρική ενέργεια και διαχειρίζονται το σύνολο των χρηματοοικονομικών συναλλαγών στην αγορά· και
 - τους προμηθευτές, οι οποίοι αγοράζουν την ηλεκτρική ενέργεια από τους φορείς της αγοράς και τη μεταπωλούν στους τελικούς καταναλωτές.
- 7 Στο πλαίσιο αυτό, οι παραγωγοί ΑΠΕ και οι παραγωγοί ΣΗΘΥΑ αμείβονταν για την ενέργεια που παρήγαγαν με σταθερές τιμές, υπό τη μορφή αποζημίωσης βάσει εγγυημένων τιμών (feed-in tariffs). Τα έσοδα των προμηθευτών δεν ήταν σταθερά και διαμορφώνονταν σε συνάρτηση με τις συνθήκες της αγοράς.
- 8 Για τη χρηματοδότηση των καταβλητέων στους παραγωγούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ αποζημιώσεων, δημιουργήθηκε «ειδικός λογαριασμός ΑΠΕ», δυνάμει του νόμου 2773/1999, Απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας – Ρύθμιση θεμάτων ενεργειακής πολιτικής και λοιπές διατάξεις (ΦΕΚ Α' 286/22.12.99). Ο ειδικός λογαριασμός τροφοδοτούνταν κατά βάση από το ειδικό τέλος μείωσης εκπομπών αέριων ρύπων, το οποίο υποχρεούνταν να καταβάλλουν οι καταναλωτές για κάθε μονάδα μέτρησης καταναλισκόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και από άλλους πόρους, όπως είναι τα έσοδα των φορέων της αγοράς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ.
- 9 Η νέα συμφωνία ΑΠΕ τροποποίησε τις τιμές που ίσχυαν για την αποζημίωση της παραγόμενης από τους παραγωγούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ ηλεκτρικής ενέργειας. Ως εκ τούτου, θεσπίστηκαν για ορισμένα είδη εγκαταστάσεων ανώτατα όρια τεχνικής φύσεως, βάσει των οποίων καθορίστηκε η μέγιστη παρεχόμενη από τους προμηθευτές ΑΠΕ ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που είναι επιλέξιμη για τη λήψη ενισχύσεως κατά τη διάρκεια συγκεκριμένου έτους. Στόχος των ορίων αυτών ήταν ο περιορισμός του συνολικού ποσού των ενισχύσεων που χορηγούνταν για τη στήριξη ορισμένων τεχνολογιών ΑΠΕ.
- 10 Κατά την αιτιολογική έκθεση του νόμου 4254/2014, η νέα συμφωνία ΑΠΕ αποσκοπεί στην εξάλειψη του ελλείμματος και τη βιωσιμότητα του ειδικού λογαριασμού ΑΠΕ. Συγκεκριμένα, κατά την περίοδο πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου, ο ειδικός λογαριασμός κατέστη ελλειμματικός, γεγονός το οποίο οφειλόταν στον συνδυασμό, αφενός, της μεγάλης αύξησης των εξόδων στο πλαίσιο ανάπτυξης σταθμών που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και σταθμών συμπαραγωγής και, αφετέρου, της ταυτόχρονης μείωσης των εσόδων συνεπεία της μείωσης του ειδικού τέλους που είχε προηγουμένως επιβληθεί στους καταναλωτές λόγω της οικονομικής κρίσης, καθώς και της μείωσης των εσόδων από την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας.
- 11 Προκειμένου να επιτευχθεί η εξάλειψη του ως άνω ελλείμματος, ο θεσπισθείς με τη νέα συμφωνία ΑΠΕ μηχανισμός προέβλεπε, αφενός, μείωση των τιμών αποζημιώσεως που καθορίζονται στις συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας και, αφετέρου, υποχρέωση παροχής έκπτωσης επί της

συνολικής αξίας της εγχυθείσας κατά το έτος 2013 ηλεκτρικής ενέργειας στο δίκτυο από τους παραγωγούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, ούτως ώστε να συμψηφιστεί το υπερβάλλον ποσό αποζημιώσεων οι οποίες είχαν καταβληθεί στους εν λόγω παραγωγούς σε προγενέστερο χρόνο.

- 12 Στις 6 Μαΐου 2015 η Solar Ηλείας Μπόμπαινα και μία ακόμη εταιρία υπέβαλαν, δυνάμει του άρθρου 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 2015/1589, καταγγελία στην Επιτροπή σχετικά με τα προβλεπόμενα στη νέα συμφωνία ΑΠΕ μέτρα, υποστηρίζοντας ότι πρόκειται για παράνομη ενίσχυση υπέρ των προμηθευτών. Η καταγγελία έλαβε τον αριθμό πρωτοκόλλου SA.41794.
- 13 Με την καταγγελία της, η Solar Ηλείας Μπόμπαινα υποστήριξε ότι οι προμηθευτές τύχχαναν επιλεκτικού πλεονεκτήματος λόγω του γεγονότος ότι, σύμφωνα με τον νόμο 4254/2014, στο πλαίσιο της νέας συμφωνίας ΑΠΕ βαρύνονται μόνον οι παραγωγοί ΑΠΕ με το κόστος που συνδέεται με τη μείωση του ελλείμματος του ειδικού λογαριασμού ΑΠΕ. Εντούτοις, στη δημιουργία του ελλείμματος είχαν συμβάλει και οι προμηθευτές, δεδομένου ότι οι κανόνες της αγοράς και η διαμόρφωση της τιμής της ηλεκτρικής ενέργειας τους παρέχουν τη δυνατότητα να αγοράζουν με μειωμένο κόστος στην αγορά της χονδρικής και, λόγω της πτώσης των τιμών λόγω του μειωμένου κόστους, αποφέρουν λιγότερα έσοδα στον ειδικό λογαριασμό. Με άλλα λόγια, οι παραγωγοί και οι προμηθευτές βρίσκονται, στην πραγματικότητα, σε συγκρίσιμη κατάσταση, υπό το πρίσμα του σκοπού της εξάλειψης του ελλείμματος του ειδικού λογαριασμού ΑΠΕ. Επομένως, η ως άνω συμφωνία είναι επιλεκτική, κατά το μέτρο που οι προμηθευτές δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της, δεδομένου ότι δεν υποχρεούνται να συνεισφέρουν στην κάλυψη του ελλείμματος του ειδικού λογαριασμού ΑΠΕ.
- 14 Στις 10 Δεκεμβρίου 2015 η Επιτροπή έλαβε δεύτερη καταγγελία, η οποία υποβλήθηκε εξ ονόματος παραγωγών ηλιακής ενέργειας, στη συνέχεια δε, και συγκεκριμένα στις 22 Δεκεμβρίου 2017, έλαβε και τρίτη, υποβληθείσα εξ ονόματος του Πανελληνίου Συλλόγου Φωτοβολταϊκών Στέγης.
- 15 Στις 10 Μαρτίου 2016 η Επιτροπή κοινοποίησε στις ελληνικές αρχές τις δύο πρώτες καταγγελίες που έλαβε, καλώντας τις να υποβάλουν συναφώς τις παρατηρήσεις τους. Οι σχετικές παρατηρήσεις υποβλήθηκαν στις 27 Ιουλίου 2016. Η τρίτη καταγγελία δεν διαβιβάστηκε στις ελληνικές αρχές, καθόσον η Επιτροπή διαπίστωσε ότι αυτή αφορούσε ζητήματα τα οποία είχαν ήδη καλυφθεί από τις δύο πρώτες.
- 16 Με την επίδικη απόφαση, η Επιτροπή αποφάσισε να μη διατυπώσει αντιρρήσεις ως προς το θεσπισθέν με τον νόμο 4254/2014 καθεστώς για τη νέα συμφωνία ΑΠΕ, η οποία προβλέπει αναπροσαρμογή των τιμών αποζημίωσης των παραγωγών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ.
- 17 Στα σημεία 111 έως 121 της επίδικης απόφασης, η Επιτροπή εξέτασε τους ισχυρισμούς οι οποίοι διατυπώθηκαν στις καταγγελίες, συμπεριλαμβανομένης της καταγγελίας της Solar Ηλείας Μπόμπαινα, και κατέληξε στα εξής:
 - οι καταγγέλλοντες δεν προέβαλαν κανένα επιχείρημα προς στήριξη της απόψεως ότι οι προμηθευτές συνέβαλαν εν μέρει στη δημιουργία του ελλείμματος του ειδικού λογαριασμού ΑΠΕ·
 - οι παραγωγοί ΑΠΕ και οι προμηθευτές δεν βρίσκονται σε συγκρίσιμη νομική και πραγματική κατάσταση·

- σκοπός της νέας συμφωνίας ΑΠΕ ήταν η μείωση του ελλείματος του ειδικού λογαριασμού ΑΠΕ με συμψηφισμό, διά της αναπροσαρμογής των εγγυημένων τιμών, του υπερβάλλοντος ποσού αποζημιώσεων οι οποίες είχαν καταβληθεί στους παραγωγούς ΑΠΕ σε προγενέστερο χρόνο, και
 - επομένως, το κοινοποιηθέν καθεστώς δεν παρέχει στους προμηθευτές επιλεκτικό πλεονέκτημα μέσω κρατικών πόρων ούτε χορηγήθηκε σε αυτούς ενίσχυση.
- 18 Συνοπτική ανακοίνωση της επίδικης απόφασης δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* της 7ης Δεκεμβρίου 2018.
- 19 Στις 18 Δεκεμβρίου 2018 η Solar Ηλείας Μπόμπαινα απηύθυνε έγγραφο στην Επιτροπή ζητώντας της να διευκρινίσει αν θεωρούσε την επίδικη απόφαση ως επίσημη απόρριψη της καταγγελίας που είχε υποβληθεί στην υπόθεση SA.41794 ή αν, αντιθέτως, η εν λόγω καταγγελία εξακολουθούσε να θεωρείται εκκρεμής.
- 20 Με έγγραφο της 8ης Φεβρουαρίου 2019, η Επιτροπή απάντησε στην ενδιαφερομένη ότι η καταγγελία της καλύπτεται από την επίδικη απόφαση και, επομένως, κλείνει τη σχετική υπόθεση.

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη διάταξη

- 21 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 2 Μαρτίου 2019, η Solar Ηλείας Μπόμπαινα άσκησε προσφυγή δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, ζητώντας, μεταξύ άλλων, την ακύρωση των σημείων 111 έως 121 της επίδικης απόφασης.
- 22 Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι, για τους λόγους που εκτίθενται στις σκέψεις 31 έως 48 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης, η Solar Ηλείας Μπόμπαινα δεν είχε αποδείξει ότι ήταν «ενδιαφερόμενο μέρος», κατά την έννοια του άρθρου 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ και του άρθρου 1, στοιχείο η', του κανονισμού 2015/1589, ιδιότητα η οποία απαιτείται προκειμένου να έχει τη δυνατότητα να επικαλεστεί την προσβολή των διαδικαστικών της δικαιωμάτων, δεδομένου ότι η Επιτροπή είχε θεωρήσει με την επίδικη απόφαση, χωρίς να κινήσει την επίσημη διαδικασία εξετάσεως, ότι με τον νόμο 4254/2014 δεν είχε χορηγηθεί ενίσχυση στους προμηθευτές.
- 23 Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή ως απαράδεκτη.

Τα αιτήματα των διαδίκων

- 24 Με την αίτηση αναιρέσεως, η Solar Ηλείας Μπόμπαινα ζητεί από το Δικαστήριο:
- να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη διάταξη·
 - να κρίνει παραδεκτή την ασκηθείσα στην υπόθεση T-143/19 προσφυγή και να αναπέμψει την υπόθεση ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, και
 - να καταδικάσει την Επιτροπή στο σύνολο των δικαστικών εξόδων.
- 25 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και να καταδικάσει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 26 Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προβάλλει δύο λόγους, οι οποίοι πρέπει να εξεταστούν από κοινού, με τους οποίους ισχυρίζεται, κατ' ουσίαν, ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε νομικό σφάλμα αρνούμενο να της αναγνωρίσει την ιδιότητα του «ενδιαφερόμενου μέρους», κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο η', του κανονισμού 2015/1589, καθόσον η αναγνώριση της ιδιότητας αυτής αποτελεί προϋπόθεση του παραδεκτού της προσφυγής της.
- 27 Η αναιρεσείουσα, μολοντί αναγνωρίζει ότι το περιεχόμενο της καταγγελίας της ενώπιον της Επιτροπής αποτυπώθηκε ορθώς στην αναιρεσιβαλλόμενη διάταξη και το Γενικό Δικαστήριο κατανόησε πλήρως την ουσία των αιτιάσεών της, ιδίως όσον αφορά το γεγονός ότι μόνον οι παραγωγοί ΑΠΕ υποχρεώθηκαν να επωμιστούν το οικονομικό βάρος που συνδέεται με την εξάλειψη του ελλείμματος του ειδικού λογαριασμού ΑΠΕ, θεωρεί, ωστόσο, ότι το Γενικό Δικαστήριο έπρεπε να της είχε αναγνωρίσει την ιδιότητα του «ενδιαφερόμενου μέρους». Ειδικότερα, θεωρεί ότι το Γενικό Δικαστήριο, παρότι στη σκέψη 10 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης συνόπισε κατά τρόπο ορθό το αντικείμενο των αιτιάσεών της, στη σκέψη 44 της εν λόγω διάταξης παρέλειψε, ωστόσο, να συναγάγει τα συμπεράσματα που προκύπτουν εξ αυτών, καθόσον δεν έλαβε υπόψη του το γεγονός ότι οι προμηθευτές και οι παραγωγοί ΑΠΕ βρίσκονται σε συγκρίσιμη κατάσταση στο πλαίσιο του συστήματος αναφοράς, το οποίο συνίσταται στον ειδικό λογαριασμό ΑΠΕ, και στο πλαίσιο του επιδιωκόμενου με τη νέα συμφωνία ΑΠΕ σκοπού, ο οποίος συνίσταται στην εξάλειψη του ελλείμματος του ειδικού λογαριασμού. Πέραν τούτου, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο όφειλε να λάβει υπόψη του το γεγονός ότι και οι προμηθευτές μπορούσαν επίσης να θεωρηθούν μερικώς υπεύθυνοι για τη δημιουργία του ελλείμματος.
- 28 Συγκεκριμένα, κατά την αναιρεσείουσα, εάν είχαν υποχρεωθεί και οι προμηθευτές να συμβάλουν στην εξάλειψη του ελλείμματος, η ίδια θα βρισκόταν σε καλύτερη περιουσιακή κατάσταση. Κατά την άποψή της, υφίσταται συσχετισμός μεταξύ, αφενός, της εικαζόμενης ενίσχυσης που έλαβαν οι προμηθευτές καθόσον απηλλάγησαν από το να συνεισφέρουν στην εξάλειψη του ελλείμματος και, αφετέρου, της μείωσης των τιμών βάσει των οποίων αποζημιώνονται οι παραγωγοί ΑΠΕ, όπως είναι η αναιρεσείουσα, με αποτέλεσμα να έχουν κατ' αυτόν τον τρόπο θιγεί τα συμφέροντά της και η θέση της στην αγορά.
- 29 Συναφώς, στο πλαίσιο της εξέτασής του, το Γενικό Δικαστήριο παρέβη, κατά την αναιρεσείουσα, τους κανόνες περί αποδείξεως της ιδιότητας του «ενδιαφερόμενου μέρους», κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο η', του κανονισμού 2015/1589.
- 30 Ειδικότερα, κατά την αναιρεσείουσα, το Γενικό Δικαστήριο κακώς έκρινε ότι η ίδια όφειλε, προκειμένου να της αναγνωριστεί η ως άνω ιδιότητα, να αποδείξει τις συνέπειες της φερόμενης ενίσχυσης για τη θέση της στην αγορά ή για τα οικονομικά συμφέροντά της. Συγκεκριμένα, κατά την αναιρεσείουσα, με την απόφαση της 24ης Μαΐου 2011, Επιτροπή κατά Kronoply και Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341), το Δικαστήριο αναγνώρισε την ιδιότητα αυτή στις αναιρεσείουσες αποκλειστικώς και μόνο βάσει των επιχειρημάτων τους, κατά τα οποία δεν μπορούσε να αποκλειστεί το ενδεχόμενο η επίμαχη στην υπόθεση εκείνη ενίσχυση να είχε επιπτώσεις στα συμφέροντά τους, χωρίς να απαιτήσει από αυτές συγκεκριμένη απόδειξη όσον αφορά την ύπαρξη τέτοιας πιθανότητας.

- 31 Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να απαιτείται από την αναιρεσείουσα να αποδείξει ποιες ακριβώς θα ήταν οι συνέπειες της αναθεώρησης των τιμών αποζημίωσης των παραγωγών ΑΠΕ εάν το βάρος της εξάλειψης του ελλείμματος του ειδικού λογαριασμού ΑΠΕ είχε επιμεριστεί μεταξύ των εν λόγω παραγωγών και των προμηθευτών. Κατ' αυτήν, αρκεί η διαπίστωση ότι δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο οι τιμές αποζημίωσης να ήταν ευνοϊκότερες για τους παραγωγούς ΑΠΕ εάν οι προμηθευτές είχαν υποχρεωθεί να συνεισφέρουν για την αναχρηματοδότηση του ειδικού λογαριασμού ΑΠΕ.
- 32 Η Επιτροπή θεωρεί ότι η ως άνω επιχειρηματολογία πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 33 Προκαταρκτικώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι το άρθρο 1, στοιχείο η', του κανονισμού 2015/1589 ορίζει ότι «ενδιαφερόμενο μέρος» είναι «κάθε κράτος μέλος και κάθε πρόσωπο, επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων των οποίων τα συμφέροντα μπορεί να θιγούν από τη χορήγηση μιας ενίσχυσης, και ιδίως ο δικαιούχος της ενίσχυσης, οι ανταγωνιστικές επιχειρήσεις και οι επαγγελματικές ενώσεις». Επισημαίνεται ότι η διάταξη αυτή αντικατέστησε το άρθρο 1, στοιχείο η', του κανονισμού (ΕΚ) 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ (ΕΕ 1999, L 83, σ. 1), το οποίο είχε πανομοιότυπη διατύπωση. Επομένως, οι αρχές που απορρέουν από τη νομολογία που αφορά την τελευταία αυτή διάταξη, τις οποίες το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε ειδικότερα στη σκέψη 31 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης, εφαρμόζονται και ως προς την ερμηνεία του άρθρου 1, στοιχείο η', του κανονισμού 2015/1589.
- 34 Κατά το άρθρο 1, στοιχείο η', του κανονισμού 659/1999, ως «ενδιαφερόμενο μέρος» νοείται ειδικότερα κάθε πρόσωπο, επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων των οποίων τα συμφέροντα μπορεί να θιγούν από τη χορήγηση μιας ενισχύσεως, ήτοι ιδίως οι ανταγωνιστικές επιχειρήσεις του δικαιούχου της εν λόγω ενισχύσεως. Πρόκειται, δηλαδή, για απροσδιόριστο σύνολο αποδεκτών (απόφαση της 24ης Μαΐου 2011, Επιτροπή κατά Kronoply και Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, σκέψη 63 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 35 Επομένως, η διάταξη αυτή δεν αποκλείει το ενδεχόμενο επιχείρηση η οποία δεν είναι άμεσα ανταγωνιστική της δικαιούχου της ενισχύσεως επιχείρησης να χαρακτηριστεί ενδιαφερόμενο μέρος, εφόσον υποστηρίζει ότι τα συμφέροντά της μπορεί να θιγούν από τη χορήγηση της ενισχύσεως. Για τον σκοπό αυτό, πρέπει να καταδεικνύει, επαρκώς κατά νόμον, ότι υπάρχει κίνδυνος η ενίσχυση να έχει συγκεκριμένη επίπτωση επί της καταστάσεώς της (πρβλ. απόφαση της 24ης Μαΐου 2011, Επιτροπή κατά Kronoply και Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, σκέψεις 64 και 65 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Συνεπώς, καίτοι η προσβολή των συμφερόντων της επιχείρησης μπορεί να είναι απλώς δυνητική, ο κίνδυνος συγκεκριμένων επιπτώσεων επί των συμφερόντων αυτών πρέπει να μπορεί να αποδειχθεί επαρκώς κατά νόμον.
- 36 Εν προκειμένω, από τις διαλαμβανόμενες στις σκέψεις 6 έως 8 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης πραγματικές διαπιστώσεις του Γενικού Δικαστηρίου, οι οποίες δεν αμφισβητούνται από την αναιρεσείουσα, προκύπτει ότι η εγκριθείσα από τον Έλληνα νομοθέτη νέα συμφωνία ΑΠΕ συνεπάγεται μείωση των τιμών βάσει των οποίων αποζημιώνεται η αναιρεσείουσα, ως παραγωγός ΑΠΕ. Με την εν λόγω συμφωνία επιδιώκεται η εξάλειψη του ελλείμματος του ειδικού λογαριασμού ΑΠΕ, ο οποίος δημιουργήθηκε για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων των παραγωγών ΑΠΕ.

- 37 Κατά την αναιρεσεύουσα, το γεγονός ότι ο Έλληνας νομοθέτης δεν επέβαλε στους προμηθευτές την υποχρέωση να συνεισφέρουν για την εξάλειψη του ελλείματος, παρότι, κατά την άποψή της, οι τελευταίοι θα μπορούσαν να θεωρηθούν μερικώς υπεύθυνοι για τη δημιουργία του, περιάγει αδικαιολόγητα την ίδια σε δυσμενέστερη θέση από οικονομικής απόψεως. Συγκεκριμένα, η αναιρεσεύουσα υποστηρίζει ότι, αν οι προμηθευτές είχαν υποχρεωθεί από τον Έλληνα νομοθέτη να συνεισφέρουν στην εξάλειψη του ελλείματος, η ίδια θα μπορούσε να βρίσκεται σε καλύτερη περιουσιακή κατάσταση, καθόσον δεν θα καθίστατο αναγκαία η μείωση των τιμών αποζημίωσης της. Επομένως, θεωρεί ότι, κατ' ουσίαν, η κατά τα ως άνω παράλειψη του Έλληνα νομοθέτη έθιξε τα συμφέροντά της και, ως εκ τούτου, υφίσταται αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της απαλλαγής της οποίας τυγχάνουν οι προμηθευτές και της μείωσης των τιμών με τις οποίες η ίδια αποζημιώνεται.
- 38 Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων αυτών του πραγματικού, το Γενικό Δικαστήριο ορθώς εφάρμοσε τα κριτήρια που διατυπώνονται στην υπομνησθείσα στις σκέψεις 34 και 35 της παρούσας αποφάσεως νομολογία, διευκρινίζοντας, στη σκέψη 37 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης, ότι η αναιρεσεύουσα, προκειμένου να αποκτήσει την ιδιότητα του «ενδιαφερόμενου μέρους», όφειλε να αποδείξει είτε ότι τελούσε σε άμεση ή έμμεση σχέση ανταγωνισμού με τους δικαιούχους της φερόμενης ενίσχυσης είτε ότι η εν λόγω ενίσχυση μπορεί να έχει συγκεκριμένη επίπτωση στην κατάστασή της.
- 39 Στις σκέψεις 39 έως 41 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε, κατ' αρχάς, ότι δεν υφίσταται σχέση ανταγωνισμού μεταξύ των προμηθευτών και των παραγωγών ΑΠΕ, καθόσον αυτοί δραστηριοποιούνται σε διαφορετικά επίπεδα της ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.
- 40 Εν συνεχεία, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε το ζήτημα αν η φερόμενη ενίσχυση μπορούσε να έχει συγκεκριμένη επίπτωση επί της καταστάσεως της αναιρεσεύουσας και κατά πόσον η τελευταία απέδειξε, επαρκώς κατά νόμον, ότι υφίσταται ένα τέτοιο ενδεχόμενο.
- 41 Συναφώς, από την αναιρεσιβαλλόμενη διάταξη προκύπτει ότι ο νόμος 4254/2014 απλώς μείωσε ενίσχυση η οποία είχε χορηγηθεί σε προγενέστερο χρόνο στους παραγωγούς ΑΠΕ, καθώς ο Έλληνας νομοθέτης προέκρινε τον συγκεκριμένο τρόπο αντιμετώπισης του γεγονότος ότι το καθεστώς των χορηγούμενων στους παραγωγούς ΑΠΕ ενισχύσεων είχε καταστεί υπερβολικά δαπανηρό και η αναχρηματοδότησή του ήταν επιβεβλημένη. Στο πλαίσιο αυτό, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε, στη σκέψη 44 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης, ότι, μολονότι δεν υπήρχε αμφιβολία ότι ο νόμος 4254/2014 –ο οποίος προβλέπει μειωμένες τιμές αποζημίωσης για την παραγόμενη από ανανεώσιμες πηγές ηλεκτρική ενέργεια και θεσπίστηκε με σκοπό τη μείωση του ελλείματος του ειδικού λογαριασμού ΑΠΕ– είχε επιπτώσεις στους παραγωγούς ΑΠΕ, η αναιρεσεύουσα δεν απέδειξε, εντούτοις, ούτε ότι υφίσταται συσχετισμός μεταξύ των μειωμένων τιμών αποζημίωσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της μη καταβολής εισφοράς εκ μέρους των προμηθευτών στον ειδικό λογαριασμό ΑΠΕ ούτε ότι η εικαζόμενη υπέρ των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας ενίσχυση θα μπορούσε να θίξει τη θέση της στην αγορά ή τα συμφέροντά της. Συγκεκριμένα, η αναιρεσεύουσα δεν εξήγησε με ποιον τρόπο η απαλλαγή των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία φέρεται να θεσπίστηκε με τον νόμο 4254/2014, θα μπορούσε να επηρεάσει τη διαμόρφωση των νέων τιμών αποζημίωσης και την έκπτωση που εφαρμόζεται στα σχετικά τιμολόγια των παραγωγών ΑΠΕ, δεδομένου ότι οι προσαρμογές που πραγματοποιήθηκαν αποσκοπούσαν κυρίως στον συμψηφισμό του υπερβάλλοντος ποσού αποζημιώσεων οι οποίες είχαν καταβληθεί στους εν λόγω παραγωγούς σε προγενέστερο χρόνο.

- 42 Τέλος, λαμβανομένων υπόψη, ειδικότερα, των τελευταίων αυτών πραγματικών εκτιμήσεων, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στη σκέψη 48 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης, ότι η αναιρεσείουσα δεν απέδειξε ότι είχε την ιδιότητα του «ενδιαφερόμενου μέρους», κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο η', του κανονισμού 2015/1589.
- 43 Δεδομένου ότι το Γενικό Δικαστήριο ορθώς εφάρμοσε, επομένως, τα κριτήρια που διατυπώνονται στην υπομνησθείσα στις σκέψεις 34 και 35 της παρούσας αποφάσεως σχετική νομολογία, δεν μπορεί να του προσαφθεί νομικό σφάλμα. Συγκεκριμένα, όσον αφορά την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών, η οποία εξάλλου εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Γενικού Δικαστηρίου, το κρίσιμο κριτήριο, το οποίο έπρεπε να ληφθεί υπόψη, είναι η ύπαρξη δυνητικού αιτιώδους συνδέσμου, αποδεδειγμένου επαρκώς κατά νόμον, μεταξύ της εικαζόμενης ενίσχυσης και της συγκεκριμένης βλάβης που προκλήθηκε στα συμφέροντα της οικείας επιχείρησης ή επηρέασε της θέση της στην αγορά. Αντιθέτως, δεν είναι κρίσιμο το ζήτημα αν άλλη τυχόν κατηγορία οικονομικών φορέων στο πλαίσιο του προαναφερθέντος καθεστώτος ενισχύσεων μπορούσε ενδεχομένως να έχει συμβάλει στη δημιουργία του ελλείμματος. Ομοίως, το γεγονός ότι οι παραγωγοί ΑΠΕ και οι προμηθευτές θα μπορούσαν να βρίσκονται σε συγκρίσιμη κατάσταση, από την άποψη του σκοπού που επιδιώκεται με τη μείωση του ελλείμματος του ειδικού λογαριασμού ΑΠΕ, δεν ασκεί καμία επιρροή στο πλαίσιο της εκτίμησης της ιδιότητας του «ενδιαφερόμενου μέρους», κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο η', του κανονισμού 2015/1589.
- 44 Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε νομικό σφάλμα αρνούμενο να αναγνωρίσει στην αναιρεσείουσα την ιδιότητα του «ενδιαφερόμενου μέρους», κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο η', του κανονισμού 2015/1589, και απορρίπτοντας, ως εκ τούτου, την προσφυγή της ως απαράδεκτη.
- 45 Δεδομένου ότι οι δύο λόγοι αναιρέσεως είναι αβάσιμοι, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 46 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του Κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.
- 47 Δεδομένου ότι η Επιτροπή ζήτησε την καταδίκη της αναιρεσείουσας στα δικαστικά έξοδα και η αναιρεσείουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδά της καθώς και στα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (έβδομο τμήμα) αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.

2) Καταδικάζει τη Solar Ηλείας Μπόμπαινα ΑΕ στα δικαστικά έξοδα.

(υπογραφές)